

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ιστορίες Παιδιών: Ο αδελφός της Ασπασίας και ο Εξάχρονος ήρωας της Ορλεάνης»

Συγγραφή: ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

Εφαρμογή: ΔΕΣΤΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ιστορίες Παιδιών: Ο αδελφός της Ασπασίας και ο Εξάχρονος ήρωας της Ορλεάνης

Εφαρμογή σεναρίου

Δεστές Γεώργιος

Δημιουργία σεναρίου

Νίκος Αμανατίδης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Δ΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

17^ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά

Χρονολογία

Από 9-12-2014 έως 19-12-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού, βιβλίο μαθητή, τεύχος β΄, ενότητα 6: «Ιστορίες παιδιών», σσ. 15-16

Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού, τετράδιο εργασιών, τεύχος β΄, ενότητα 6: «Ιστορίες παιδιών», σσ. 60-64

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής ζώνης

Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά

Μελέτη Περιβάλλοντος

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Θεατρική Αγωγή

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 14 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη

Εκτός σχολείου: δημοτική βιβλιοθήκη

II. Εικονικός χώρος: ιστότοποι, ιστολόγιο τάξης, ιστοσελίδα τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης

Εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική εργασία-διδασκαλία, τρόπους και μορφές διερεύνησης και ανάλυσης των αποτελεσμάτων, διαλόγου και κριτικής. Προϋποθέσεις υλοποίησης σχετικά με τις νέες τεχνολογίες: βασική γνώση χρήσης των Windows: άνοιγμα φακέλου, αρχείου, ταξινόμηση, αποθήκευση, βασική εξοικείωση με τη χρήση του πληκτρολογίου, χρήση εργαλείων παρουσίασης και κειμενογράφου, εξοικείωση με το διαδίκτυο, τις μηχανές αναζήτησης και την κριτική επιλογή και αξιοποίηση των διαδικτυακών αποτελεσμάτων και πληροφοριών. Χρήση εργαλείων Web2.0, εφαρμογή και επικοινωνιακή αξιοποίηση των εργαλείων αυτών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Νίκος Αμανατίδης, Ιστορίες παιδιών: Ο αδελφός της Ασπασίας και ο Εξάχρονος ήρωας της Ορλεάνης, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού, 2012

Το σενάριο αντλεί

Νίκος Αμανατίδης, Γλώσσα Δ' Δημοτικού, βιβλίο μαθητή, τεύχος β', ενότητα 6: Ιστορίες παιδιών, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού, 2012.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασικές επιδιώξεις του σεναρίου είναι να αντιληφθούν οι μαθητές μέσα από καινοτόμες πρακτικές και δράσεις καθώς και με τη χρήση των εργαλείων και πηγών των νέων τεχνολογιών τις ιδιαιτερότητες των σχέσεων ανάμεσα σε παιδιά και μεγάλους και της διαφορετικότητας της παιδικής ηλικίας. Επίσης, τους τρόπους έκφρασης και αναγνώρισης των σκέψεων και συναισθημάτων των ανθρώπων. Παράλληλα είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουν τη σημασία του ηρωισμού και των ηρωικών πράξεων μέσα από την ιστορία του ήρωα της Ορλεάνης. Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σωστή χρήση των χρόνων: αόριστος-παρατατικός-συνοπτικός μέλλοντας-εξακολουθητικός μέλλοντας. Πολύ σημαντική επιδίωξη του σεναρίου είναι και η ανάπτυξη του κοινωνικού γραμματισμού των μαθητών μέσω της αναγνώρισης της έννοιας του ηρωισμού αλλά και της προσπάθειας υιοθέτησης στάσεων ανάλογων από τα ίδια τα παιδιά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Με τη μελέτη και ανάλυση των ενοτήτων αυτών, οι μαθητές καλούνται να κατανοήσουν το ύφος του λόγου των κειμένων αλλά και να συναισθανθούν-προβληματιστούν πάνω στην ιδιαιτερότητα και σημασία των επιλογών στη χρήση

των λέξεων αλλά και των χρόνων: αόριστος-παρατατικός-συνοπτικός μέλλοντας-εξακολουθητικός μέλλοντας. Προτροπή για προβληματισμό και δραστηριότητες μπορεί να θέσει μια αφήγηση ενός γεγονότος, μιας ιστορίας ή και μιας θεατρικής παράστασης που παρακολουθήσαμε με το σχολείο, η προβολή ενός βίντεο ή μιας ταινίας καθώς και ένας διάλογος με επιχειρήματα μεταξύ των ομάδων των μαθητών και του δασκάλου. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά έρχονται σε επαφή με διαφορετικούς χαρακτήρες κειμένων, πληροφορίας αλλά και ύφους. Μέσα από τη διαδρομή αυτή ο δάσκαλος παρέα με τα παιδιά καλείται να προβληματιστεί για το τι θέλει να μεταδώσει ένα κείμενο στον αναγνώστη, ποια είναι ίσως τα διδάγματα αλλά και τι σημαίνει υποκειμενικότητα του συγγραφέα και αντικειμενικότητα ενός γεγονότος. Στο σημείο αυτό ενσωματώνουμε στη διδασκαλία μας τον κριτικό εγγραμματισμό που σιγά σιγά καλούνται οι μαθητές να υιοθετήσουν και να αξιοποιήσουν μέσα από τον διάλογο και το παιχνίδι.

Ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο/Η εκπαιδευτικός υιοθετεί και υποστηρίζει τον ρόλο του συντονιστή-καθοδηγητή υιοθετώντας ένα μοντέλο καθοδήγησης πάντα με φθίνουσα πορεία για την ενίσχυση της δημιουργικότητας και πρωτοβουλίας των μαθητών.

Ρόλοι των μαθητών/-τριών

Οι μαθητές/-τριες συμμετέχουν, συνεργάζονται, προωθούν πρωτοβουλίες, ερευνούν και αποκτούν γνώση. Επίσης, αναγνωρίζουν και κατανοούν τις πρότερες εμπειρίες τους αλλά και ίσως αναγνωρίζουν τυχόν λαθεμένες αντιλήψεις-γνώσεις.

Αξιολόγηση / Ανατροφοδότηση

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος της διαδρομής ο δάσκαλος ολοκληρώνει τη μαθησιακή διαδρομή και αφήνει τα παιδιά να συζητήσουν και να συν-μελετήσουν, να αναλύσουν και να κατανοήσουν τις δράσεις-δημιουργίες. Κάποιες παραδειγματικές ερωτήσεις θα μπορούσαν να είναι:

Ποια παρουσίαση μας άρεσε; Τι ήταν αυτό που μας εντυπωσίασε και μας έκανε να ασχοληθούμε περαιτέρω με το θέμα; Τι πήγε καλά; Τι δεν πήγε καλά; Τι θα

μπορούσαμε να προσέξουμε παραπάνω; Ποια τα λάθη μας, ποιες οι καλύτερες αλλά και οι χειρότερες στιγμές της διαδρομής μας;

Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί επίσης κάποιο βιντεοσκοπημένο στιγμιότυπο από θεατρικά δρώμενα αλλά και τις συζητήσεις – διαλόγους των παιδιών. Ένα πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο αποτελεί το «Camtasia Studio» όπου υπάρχει και οδηγός χρήσης [εδώ](#). Να σημειωθεί ότι τα βίντεο είναι για εσωτερική κατανάλωση εντός σχολείου. Εάν θελήσουμε να τα δημοσιεύσουμε (σε κάποιο λογαριασμό στο διαδίκτυο, π.χ. YouTube) θα πρέπει να ζητηθεί η άδεια από τους γονείς των μαθητών.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Τα συναισθήματα που βιώνουμε αλλά και η αναγνώριση και έκφρασή τους είναι σημαντικά στην πορεία της ωρίμανσης και ολοκλήρωσης του ανθρώπου (Goleman 1998). Επίσης, η κατανόηση των χρόνων, του ύφους, των λέξεων και των προτάσεων καθώς και η ορθή χρήση αυτών στην προφορική και γραπτή επικοινωνία των μαθητών είναι εξίσου σημαντική. Είναι λοιπόν αναγκαίο να τονιστεί η κατανόηση της χρονικής αλληλουχίας των γεγονότων μιας ιστορίας και η αναγνώριση και σωστή χρήση των χρόνων που εμφανίζονται. Σε αυτό θα μπορούσε να μας βοηθήσει η χρονογραμμή. Στην ενότητα «Ιστορίες Παιδιών» τα παιδιά συναντούν προκλήσεις για δημιουργικό διάλογο, κατανόηση συγκεκριμένων μορφών και ύφους λόγου τόσο σε απλή μορφή κειμένου όσο και σε επίσημο-δημοσιογραφικό κείμενο, όπως είναι «Ο ήρωας της Ορλεάνης». Οι συγκεκριμένες υποενότητες μπορούν να δώσουν αφορμή αξιοποίησης των πληροφοριών του άμεσου και οικείου περιβάλλοντός των παιδιών, όπως για παράδειγμα της δικής τους οικογενειακής ιστορίας με τον αδελφό ή την αδελφή. Θα μπορούσαμε για παράδειγμα να αφηγηθούμε στην τάξη ένα αντίστοιχο ή παραπλήσιο περιστατικό όπως με τον ήρωα της ιστορίας μας τον Δαμιανό, ίσως αστείου, το οποίο θα μπορούσε να διασκευαστεί σε θεατρικό ή και κινηματογραφικό έργο που θα δημιουργήσουν τα παιδιά με έμφαση στη σωστή χρήση των λέξεων,

χρόνων και φράσεων αλλά και την κατανόηση του ύφους του κειμένου και του έργου που δημιουργούν. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά μαθαίνουν παίζοντας και δημιουργώντας αλλά και ενισχύοντας έτσι τη συμμετοχή και το ενδιαφέρον τους.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να γνωρίζουν την τεχνολογία και τον Η/Υ.
- να γνωρίσουν την επικοινωνία και την επιχειρηματολογία μέσα από την αλληλεπίδραση.
- να αποκτήσουν κοινωνικές δεξιότητες, αγάπη και ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο.
- να γνωρίσουν τον συγγραφέα Μάνο Κοντολέων.
- να έρθουν σε επαφή με το θέατρο, την εφημερίδα και την αφίσα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, στην ενεργητική παρακολούθηση, στη συζήτηση και τον διάλογο, αλλά και στην αφήγηση, την περιγραφή, τον επιχειρηματικό λόγο, την παρουσίαση και τη δραματοποίηση.
- να ασκηθούν στην ανάγνωση, κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου.
- να ασκηθούν στην κριτική επεξεργασία κειμένου, και συγκεκριμένα ποιημάτων και πεζών κειμένων.
- να ασκηθούν στη δημιουργία προτάσεων και τη διαμόρφωση διαλόγου.
- να γνωρίσουν τους χρόνους των ρημάτων: αόριστος, παρατατικός, συνοπτικός μέλλοντας, εξακολουθητικός μέλλοντας.
- να χρησιμοποιήσουν ευρετήριο και λεξικό ([Ηλεκτρονικό λεξικό](#) και [Ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια](#)).
- να γνωρίσουν τη χρήση του τελικού -ν.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στη διερεύνηση και αναζήτηση στο εσωτερικό [ιστότοπου](#), [ιστολογίου](#) και [ηλεκτρονικού αποθετηρίου](#).
- να ασκηθούν στη διερεύνηση, επιλογή και αξιοποίηση του [ηλεκτρονικού](#) και συμβατικού λεξικού.
- πρακτικές γραμματισμού: χρήση λογισμικού παρουσίαση και κειμενογράφου, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών/εργαλείων Web 2.0, δημιουργία σύννεφου λέξεων: [Wordle](#), χρήση λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης (π.χ. [Bubble.U.s](#), [Inspiration](#)), χρήση λογισμικού εξάσκησης και πρακτικής ([Hotpotatoes](#)) και χρήση λογισμικού δημιουργίας συνεργατικού κειμένου (π.χ. [ιστολογίου](#)).
- να δημιουργήσουν αφίσες με τη βοήθεια λογισμικού προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας και φαντασίας <http://edu.glogster.com/>.
- να πλοηγούνται στο διαδίκτυο, στο εσωτερικό ιστοσελίδας, ιστολογίου, και να αξιοποιούν βίντεο από το [YouTube](#).
- να ασκηθούν στην επιλογή και αποθήκευση αρχείου, στη χρήση ορθογραφικού ελέγχου σε αρχείο Word, στην αντιγραφή / διαγραφή / επικόλληση κειμένου και εικόνας, στην αναίρεση πληκτρολόγησης (undo), στην επισήμανση κειμένου, στη σάρωση και αποθήκευση εικόνων στον υπολογιστή, στην εκτύπωση κειμένου, εικόνας, παρουσίασης, ψηφιακού χάρτη, στην εξαγωγή αρχείου από αρχείο επεξεργασίας.
- να αναζητούν πληροφορίες και πηγές μέσω μηχανών αναζήτησης, να ελέγχουν την αξιοπιστία της πηγής και τον δημιουργό της πηγής.
- να αναπτύξουν δεξιότητες διερευνητικού, οπτικού εγγραμματισμού.
- να αναπτύξουν δεξιότητες κριτικού γραμματισμού (λειτουργικότητα προφορικού / γραπτού λόγου).

- να ασκηθούν στην αναγνώριση ύφους προτάσεων, στην κατανόηση μορφών λόγου, στη χρήση συγκεκριμένου ύφους σε προφορικό λόγο-αφήγηση και στη χρήση μορφών λόγου και ύφους σε γραπτό λόγο, π.χ. απλό κείμενο, δημοσιογραφικό κείμενο για χρήση ίσως σε σχολική εφημερίδα.

Διδακτικές πρακτικές

Οργάνωση της τάξης

Υποστηρίζεται η δημιουργία ομάδων. Μέσα από την εργασία σε ομάδες προωθούνται η αλληλεπίδραση, η ενεργή συμμετοχή, η λήψη πρωτοβουλιών, η προώθηση και προβολή ιδεών, η κριτική, ο διάλογος και η εποικοδομητική επικοινωνία στην τάξη.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για τη δημιουργία του παρόντος σχεδίου εργασίας αποτέλεσε η ενότητα «Ιστορίες Παιδιών» (*Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού*, βιβλίο μαθητή, τεύχος β΄, ενότητα 6, σσ. 15 – 26 και *Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού*, τετράδιο εργασιών, τεύχος β΄, ενότητα 6, σσ. 60-64). Με τη μελέτη και ενασχόληση των κειμένων που παραθέτει, όπως αυτό της Ασπασίας και του μικρού ήρωα της Ορλεάνης, προσπαθήσαμε να ορίσουμε τους προοργανωτές για τη δημιουργία ενός εποικοδομητικού σχεδίου μάθησης με στόχο τη γλωσσική καλλιέργεια, τον συναισθηματικό και κοινωνικό εγγραμματισμό καθώς και την απόκτηση σημαντικών δεξιοτήτων όπως αυτών της κατανόησης και προώθησης των στάσεων της προσφοράς στον συνάνθρωπο, της ομαλής και χαρούμενης συμβίωσης αλλά και της ανάληψης συγκεκριμένων πρωτοβουλιών από τα παιδιά όπως η προσπάθεια κινητοποίησης και των άλλων παιδιών μέσα από μορφές δημοσιοποίησης ενός γεγονότος-δράσης και στο υπόλοιπο σχολείο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Ο κόσμος των παιδιών αλλά και ο τρόπος που αντιλαμβάνονται τη ζωή και τις σχέσεις τους με τους άλλους καθώς και των συναισθημάτων που βιώνουν

εμπεριέχεται στο βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού* (6η ενότητα) αλλά μπορεί να μας απασχολήσει και στη Μελέτη Περιβάλλοντος, ενώ μπορεί να ενταχθεί και στο μάθημα της Αισθητικής και της Θεατρικής Αγωγής.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Μέσα από το παρόν σενάριο, οι μαθητές επιδιώκεται:

- να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικού λεξικού·
- να εξοικειωθούν με αναζήτηση σε μηχανή αναζήτησης και κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων των πηγών·
- να εξοικειωθούν με τους διαφορετικούς τρόπους πλοήγησης μέσα σε έναν ιστότοπο·
- να εξοικειωθούν με τη χρησιμότητα ενός ιστολογίου μέσω των λειτουργιών ανάρτησης και επεξεργασίας δημοσιεύσεων αλλά και σχολιασμού·
- να εκτελούν τις εντολές «αντιγραφή» και «επικόλληση»·
- να εισαγάγουν εικόνα στον επεξεργαστή κειμένου/rprt·
- να αποθηκεύουν στον υπολογιστή τους αρχεία ή εικόνες από το διαδίκτυο·
- να αποστέλλουν μήνυμα με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο·
- να εκτυπώνουν μέσα από διάφορα προγράμματα·
- να δημιουργήσουν έναν εννοιολογικό χάρτη (μέσω των ανάλογων εφαρμογών, [Kidspiration](#), [Inspiration](#), [Bubble.U.s](#))·
- να δημιουργούν μια χρονογραμμή μέσω των εργαλείων δημιουργίας όπως [timetoast](#)·
- να δημιουργούν αφίσα με τη βοήθεια λογισμικού προσωπικής έκφρασης, δημιουργικότητας και φαντασίας <http://edu.glogster.com/>·
- να δημιουργούν ένα φυλλάδιο με τη χρήση του [κειμενογράφου](#) ή του εργαλείου [Gimp](#)·
- να αναπτύσσουν δεξιότητες συναισθηματικού αλλά και κοινωνικού γραμματισμού.

Κείμενα

Κείμενα από το σχολικό βιβλίο

«Ο αδελφός της Ασπασίας», του Μάνου Κοντολέων, στο σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, τεύχος β', σσ. 15-16.

«Ο εξάχρονος ήρωας της Ορλεάνης», της Μαριάννας Ανδρούτσου, στο σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, τεύχος β', σ. 20.

Βίντεο

«[Ο Μικρός Νικόλας – Το ποδήλατο - Λουίζ](#)», επεισόδιο από τη σειρά «Μικρός Νικόλας», τηλεοπτική μεταφορά των ομώνυμων βιβλίων του Ρενέ Γκοζινί (συγγραφέας) και Ζαν Σαμπέ (σκιτσογράφος)

«[Ο μικρός ήρωας της Νέας Ορλεάνης](#)», παρουσίαση αγνώστου για τον Ντεαμόντε Λοβ.

Άλλα

«[Αν όλα τα παιδιά της γης](#)», τραγούδι από την παιδική χορωδία του Σπύρου Λάμπρου, από τον δίσκο «Αν όλα τα παιδιά της γης»

«[Παρουσίαση για τη δημιουργία άρθρου](#)»

Διδακτική Πορεία / στάδια / φάσεις

Το σενάριο ξεκίνησε με την επεξεργασία του κειμένου «Ο αδελφός της Ασπασίας» του σχολικού βιβλίου *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, β' τεύχος, σελίδα 15, κατά το οποίο αναπτύσσεται, με πολύ ωραίο τρόπο, το θέμα του παιδικού κόσμου. Αξιοποιήσαμε πολυτροπικά κείμενα, όπως τα βίντεο: «Ο Μικρός Νικόλας – Το [ποδήλατο - Λουίζ](#)».

Ασχοληθήκαμε με τη δομή του αφηγηματικού κειμένου, αρχικά, μέσα από εμπειρίες των παιδιών και καταλήξαμε στη επεξεργασία του δημοσιογραφικού λόγου και τη δημιουργία ενός άρθρου, το οποίο και δημοσιεύσαμε στην ιστοσελίδα του σχολείου. Αυτός ακριβώς ήταν και ο βασικός στόχος του εφαρμοστέου σεναρίου, δηλαδή η επεξεργασία, η δημιουργία και η δημοσίευση ενός άρθρου. Για τον λόγο αυτό έγιναν

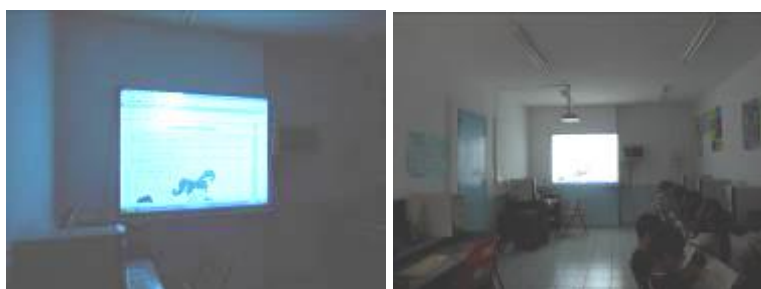

τροποποιήσεις στο αρχικό σενάριο, οι οποίες κρίθηκαν απαραίτητες, για να καλυφτούν οι ανάγκες της συγκεκριμένη τάξη που εφαρμόστηκε το σενάριο.

1η & 2η διδακτική ώρα

Δομή του αφηγηματικού κειμένου (εργασίες στις ομάδες και στην ολομέλεια)

Το πρώτο διδακτικό δίωρο δεν υπήρχε στο αρχικό σενάριο. Η τροποποίηση του συνταγμένου σεναρίου αφορά την αξιοποίηση του περιβάλλοντος των διαδραστικών βιβλίων, για να θυμηθούν τα παιδιά τη δομή του αφηγηματικού λόγου. Το δίωρο ξεκίνησε με την επεξεργασία του κειμένου «Ο αδελφός της Ασπασίας» του σχολικού βιβλίου *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, β' τεύχος, σελίδα 15. Το κείμενο παρουσιάστηκε στον διαδραστικό πίνακα, αξιοποιώντας το περιβάλλον των [διαδραστικών βιβλίων](#).

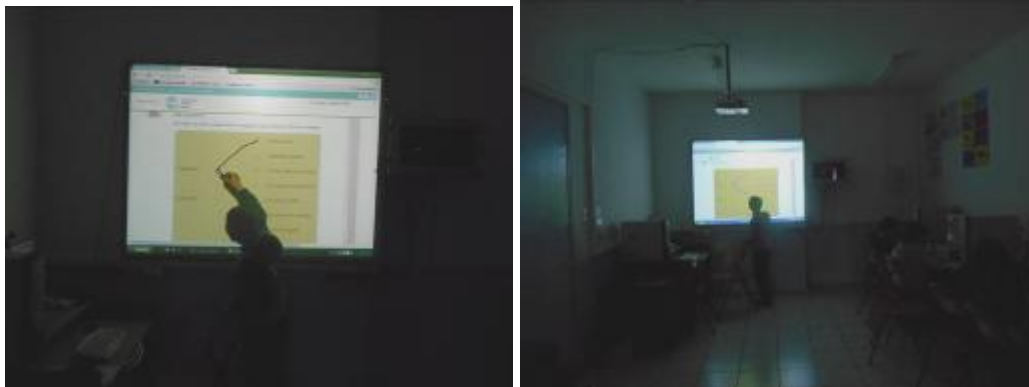

Αρχικά, διαβάστηκε από το δάσκαλο και ακολούθησαν ερωτήσεις κατανόησης. Προσπαθήσαμε να ξεκλειδώσουμε τη δομή του αφηγηματικού κειμένου με τη βοήθεια των προηγούμενων ενοτήτων και κυρίως της παρακάτω εικόνας.

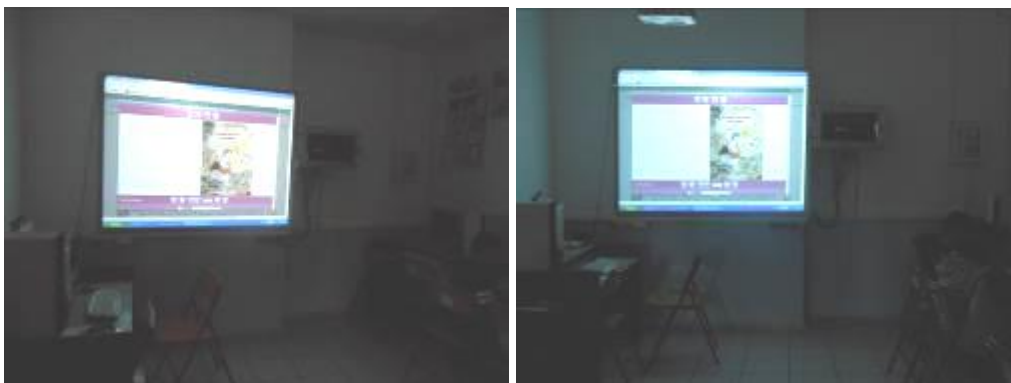

Στη συνέχεια έγιναν οι ασκήσεις του βιβλίου. Η εργασία 2 παρουσιάστηκε στον διαδραστικό πίνακα και συμπληρώθηκε πάνω σε αυτόν.

Αφού ολοκληρώθηκε η δομή της παραπάνω ιστορίας παρουσιάστηκε στον διαδραστικό πίνακα το κείμενο της Μαρίας Πετκανοπούλου, «Ο μικρός ζωγράφος των βράχων», από τον [Μικρό Αναγνώστη](#)

Οι ομάδες κρατούσαν σημειώσεις με σκοπό να αναδείξουν τα κυριότερα δομικά στοιχεία της ιστορίας. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με την αφήγηση του κειμένου, η οποία τους φάνηκε «σαν να μας λένε παραμύθι». Ήρθαν σε επαφή με νέους γραμματισμούς, διάβασαν κι άκουσαν την αφήγηση ενός κειμένου, αναγνωρίζοντας τη σημασία της σωστής ανάγνωσης και αφήγησης. Η αξιοποίηση των διαδραστικών βιβλίων δεν υπήρχε στο αρχικό σενάριο και η μικρή του τροποποίηση κρίθηκε απαραίτητη από τον εφαρμοστή του σεναρίου, ώστε να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι του σεναρίου στη συγκεκριμένη τάξη.

3η & 4η διδακτική ώρα

Δραστηριότητα δημιουργίας αφίσας «Η ζωή με τον/την αδελφό/ή μου»-δημιουργία πόστερ» (εργασίες στις ομάδες και στην ολομέλεια)

Στο δίωρο αυτό ασχοληθήκαμε με πολυτροπικά κείμενα τα οποία σχετίζονται με τον αφηγηματικό λόγο. Αρχικά, παρουσιάστηκαν δύο άλλες ιστορίες μέσα από τα βίντεο «Ο Μικρός Νικόλας – Το [ποδήλατο-Λουίζ](#)». Ακολούθησε συζήτηση πάνω στη ζωή των παιδιών, στην οικογένεια και στη συμβίωσή τους με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, αδερφό ή αδερφή. Παρακινήθηκαν τα παιδιά να εκφράσουν τα συναισθήματα που νιώθουν σε συγκεκριμένες καταστάσεις και τις εμπειρίες τους από την καθημερινή συμβίωση σε μια οικογένεια. Τα παιδιά εξέφρασαν ευχάριστα συναισθήματα για την καθημερινή οικογενειακή τους ζωή: «Μου αρέσει που παίζω με τον/την αδελφό/ή μου», «περνάμε ωραία όταν κάνουμε κάτι όλοι μαζί», «ξέρω πως με αγαπούν», «κι εγώ τους αγαπάω». Στη συνέχεια ζητήθηκε από τα παιδιά να καταθέσουν τις εμπειρίες τους, που φανερώνουν τη διαφορά του κόσμου των παιδιών με τον κόσμο των μεγάλων. Προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε, μέσα από διάλογο, πραγματικές εμπειρικές καταστάσεις που αναδεικνύουν τη διαφορετικότητα των δύο κόσμων. Τα παιδιά ανέφεραν συνήθειες των μεγάλων, που δεν μπορούσαν να τις κατανοήσουν. Τέτοιες ήταν η συνήθεια των μεγάλων να βλέπουν ειδήσεις, να μιλάνε πολύ στο τηλέφωνο, να κοιμούνται το μεσημέρι τους καλοκαιρινούς μήνες κ.ά. Ακολούθως, ζητήθηκε από τις ομάδες να διαλέξουν μια από τις παραπάνω συνήθειες που αναφέρθηκαν, με σκοπό να δημιουργήσουν μια δική τους ιστορία – πραγματική ή φανταστική– που θα αναδεικνύει την διαφορετικότητα των δύο κόσμων. Έπειτα από συζήτηση, οι ομάδες διάλεξαν να ετοιμάσουν μια ιστορία που θα αφορούσε την μεσημεριανή «σιέστα» των μεγάλων. Ήταν κάτι που φάνηκε να ενοχλεί τα παιδιά, τα περισσότερα από τα οποία δεν κατανοούσαν την ανάγκη των μεγάλων για ξεκούραση, ενώ εκείνα ήθελαν να παίζουν.

Αρχικά, ζητήθηκε από την κάθε ομάδα να δομήσει μια ιστορία, την οποία θα αφηγηθεί στην ολομέλεια. Συζητήθηκαν τα βασικά δομικά συστατικά που θα πρέπει

να περιέχει η αφήγησή τους και δόθηκε χρόνος ώστε να δημιουργήσουν τη δική τους αφήγηση. Στη συνέχεια, κλήθηκαν να βρουν έναν ευρηματικό τίτλο για την ιστορία της, ένα τίτλο που θα μπορεί να προκαλεί ενδιαφέρον. Τονίστηκε πως ο τίτλος πρέπει να είναι σύντομος, εύστοχος κι ευρηματικός. Οι ομάδες χρειάστηκαν αρκετό χρόνο, για να συζητήσουν τη δομή του τίτλου και αρκετές βοήθηθηκαν από τον εφαρμοστή του σεναρίου. Αναφέρθηκαν τίτλοι όπως: «Το μεσημέρι που βαριέμαι», «Όταν οι μεγάλοι κοιμούνται», «Γιατί να πρέπει να κοιμηθώ».

Έπειτα, η κάθε ομάδα βοήθησε στη δημιουργία μιας αφίσας σχετικής με την ιστορία τους. Οι μαθητές, αρχικά, διάλεξαν το θέμα της αφίσας, έπειτα συζήτησαν τα κείμενα που θα γράψουν σε αυτή και, τέλος, αναζήτησαν εικόνες και βίντεο στο διαδίκτυο, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην τελική αφίσα με τη βοήθεια του εφαρμοστή του σεναρίου. Η αφίσα έγινε με τη χρήση του εργαλείου [Glogster](#) και η δημιουργία της παρουσιαζόταν στον διαδραστικό πίνακα. Μερικά παιδιά χειρίστηκαν το εργαλείο, ανέβασαν τις εικόνες και έγραψαν τα κείμενα. Όλα όμως συμμετείχαν στην επιλογή των εικόνων και των κειμένων.

Όταν ολοκληρώθηκε η αφίσα, την ανεβάσαμε στο [Wiki](#) μας.

5η & 6η διδακτική ώρα

Ανίχνευση και καταγραφή των εμπειριών / γνώσεων των μαθητών, χρήση νοητικών χαρτών (στην ομάδα και την ολομέλεια της τάξης)

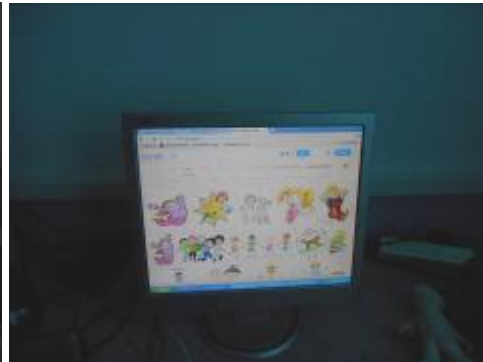
Στο δίωρο αυτό ασχοληθήκαμε με τους χρόνους του ρήματος. Αρχικά, δόθηκε στις ομάδες το φύλλο εργασίας «Οι χρόνοι των ρημάτων»,¹ το οποίο δεν υπήρχε στο αρχικό σενάριο:

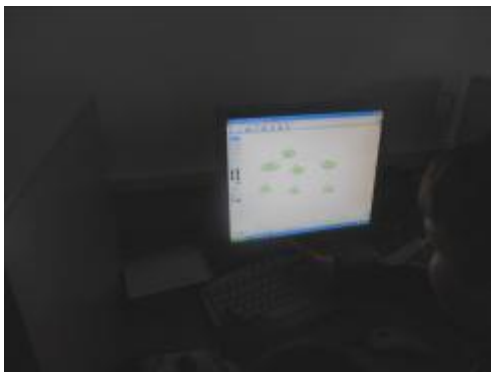
Η κάθε ομάδα ανέλαβε δύο χρόνους με σκοπό να τους παρουσιάσει, σύμφωνα με το παραπάνω φύλλο εργασίας) και να περιγράψει τι φανερώνει ο κάθε χρόνος, δίνοντας κι από ένα παράδειγμα. Αρχικά, οι μαθητές αναζήτησαν εικόνες στο διαδίκτυο, με τη λέξη *παιδί*. Τις αποθήκευσαν σε κοινόχρηστο φάκελο και τις εισήγαγαν στο αρχείο του επεξεργαστή κειμένου. Δόθηκαν οι κατάλληλες οδηγίες, τα φύλλα εργασίας υπήρχαν σε έναν κοινόχρηστο φάκελο και οι μαθητές δεν δυσκολεύτηκαν να τα ολοκληρώσουν.²

¹ Βλ. φάκελο «Τεκμήρια».

² Βλπ: συνοδευτικό υποφάκελο «3ο_διωρο»

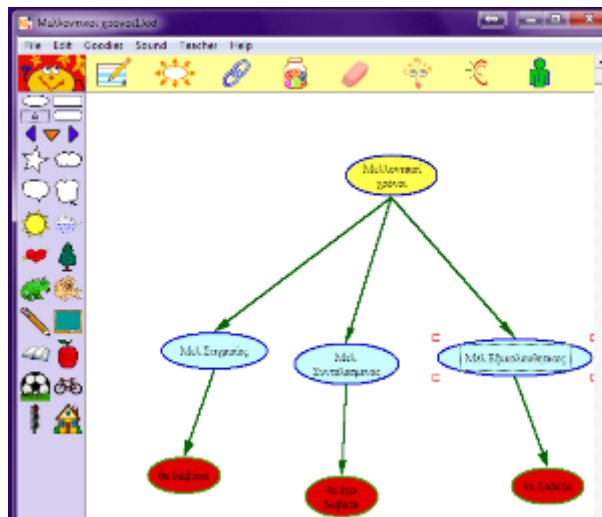

Στη συνέχεια δημιουργήσαμε έναν εννοιολογικό χάρτη (μέσω των εφαρμογών, [Kidspiration](#), και [Inspiration](#) (στον έναν Η/Υ δεν υπήρχε εγκατεστημένο το Kidspiration κι έτσι μία ομάδα αναγκάστηκε να δουλέψει στο Inspiration, χωρίς αυτό να τη δυσκολέψει). Με τις κατάλληλες οδηγίες και τη βοήθεια του εφαρμοστή του σεναρίου τα παιδιά έφτιαξαν τους δικούς εννοιολογικούς χάρτες για τους παροντικούς, τους παρελθοντικούς και τους μελλοντικούς χρόνους.

Τοποθέτησαν τους χρόνους σε καθεμιά από τις παραπάνω κατηγορίες κι έδωσαν ένα παράδειγμα, βάζοντας ένα ρήμα στον αντίστοιχο χρόνο.³ Η διαδικασία δε δυσκόλεψε τους μαθητές, οι οποίοι ήταν εξοικειωμένοι και με τον εννοιολογικό χάρτη και με τα παραπάνω λογισμικά.

³ Βλπ: συνοδευτικό υποφάκελο «3ο_διόρο»

Η άσκηση αυτή είχε ως στόχο την κατανόηση-αναγνώριση από τη μεριά των μαθητών της έννοιας της χρήσης και επιλογής του κατάλληλου χρόνου στον προφορικό και γραπτό μας λόγο αλλά και την κλίση τους στον συγκεκριμένο χρόνο. Οι ομάδες που ολοκλήρωναν την εργασία τους επισκέπτονταν τις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/askisis%20nea/xronoi-rim-NE-1.htm>

<http://katsba.ueuo.com/dim/c/glw-xronoi.htm>, στις οποίες εξασκούσαν στους χρόνους των ρημάτων. Οι ιστοσελίδες είχαν τοποθετηθεί στη γραμμή αγαπημένων του φυλλομετρητή τους, από τον εφαρμοστή του σεναρίου.

9η & 10η διδακτική ώρα

Δραστηριότητα χρήσης και ταξινόμησης λέξεων «ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα» (εργασίες στις ομάδες και στην ολομέλεια)

Στο δίωρο αυτό ασχοληθήκαμε με το λεξιλόγιο του μαθήματος και την αναγνώριση των λέξεων. Έγιναν μερικές τροποποιήσεις στο συνταγμένο σενάριο. Αρχικά, ζητήθηκε από τις ομάδες να κυκλώσουν τα ρήματα της πρώτης παραγράφου. Η άσκηση παρουσιάστηκε και στον διαδραστικό πίνακα.

Στη συνέχεια, έγινε το ίδιο με τα ουσιαστικά και τα επίθετα. Τα παιδιά δεν δυσκολεύτηκαν ιδιαίτερα στην αναγνώριση των λέξεων. Έπειτα η κάθε ομάδα δούλεψε στον Η/Υ και έκανε την άσκηση του βιβλίου με το λεξιλόγιο της ενότητας: «τις λέξεις που τρέχουν να κρυφτούν στις σπηλιές τους», από την ενότητα του ήρωα της Νέας Ορλεάνης. Οι ομάδες αξιοποίησαν δύο διαδικτυακούς τόπους: [το διαδραστικό βιβλίο γλώσσας της Δ΄ δημοτικού](#) και το εργαλείο δημιουργίας σύννεφων λέξεων το [Wordle](#). Δούλευαν σε δύο παράθυρα συγχρόνως. Επέλεξαν τις λέξεις από το πρώτο παράθυρο –του βιβλίου της *Γλώσσας*– και τις επικολλούσαν στο διπλανό παράθυρο — του [Wordle](#). Έτσι δημιούργησαν σύννεφα λέξεων με τα ρήματα, τα ουσιαστικά και τα επίθετα. Η δραστηριότητα αυτή δεν υπήρχε στο αρχικό σενάριο με αυτή τη μορφή.

Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν ικανοποιητικά στις απαιτήσεις της παραπάνω εργασίας, αλλά κρίθηκε απαραίτητο να γίνει πρώτα επίδειξη του τρόπου εργασίας από τον εφαρμοστή του σεναρίου. Η εργασία σε παράλληλα παράθυρα δεν τους δυσκόλεψε ούτε η μεταφορά τις εικόνες σε έναν επεξεργαστή κειμένου με

την επιλογή «Print Screen». Στους μαθητές άρεσε το παιχνίδι με τις λέξεις και ο τρόπος παρουσίασή τους. Το παιχνίδι ολοκληρώθηκε με προφορικές χρονικές αντικατάστασεις των ρημάτων και κλίσεις ουσιαστικών κι επιθέτων.

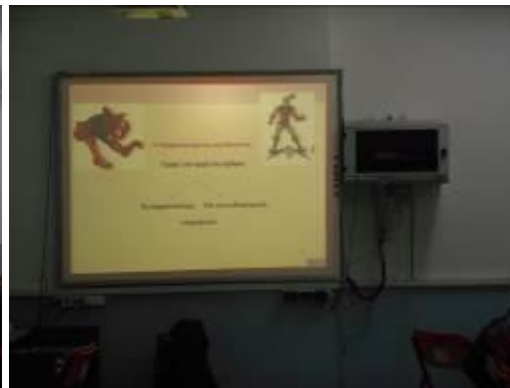
11η & 12η διδακτική ώρα

Δημιουργία ενός άρθρου σε εφημερίδα (εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια)

Τα παιδιά μελέτησαν το κείμενο του μικρού ήρωα της νέας Ορλεάνης και κατόπιν, παρουσιάστηκε το βίντεο «[Ο μικρός ήρωας της Νέας Ορλεάνης](#)», με τον μικρό Ντεαμόντε Λοβ. Ακολούθησαν ερωτήσεις κατανόησης με σκοπό να αποκαλυφθεί η δομή του αφηγηματικού κειμένου. Επειδή, η φράση «τυφώνας Κατρίνα» ήταν άγνωστη στους μαθητές, παρουσιάστηκε το κείμενο από το περιβάλλον των διαδραστικών βιβλίων, το οποίο εμφανίζεται πατώντας πάνω στον υπεσύνδεσμο της λέξης [Κατρίνα](#). Τα παιδιά διάβασαν σχετικές πληροφορίες για τη λέξη αυτή και δόθηκαν περισσότερες εξηγήσεις από τον εφαρμοστή του σεναρίου.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε [μια προβολή σε slides](#) για τη δημιουργία ενός άρθρου σε εφημερίδα, η οποία σχετίζεται με το κείμενο του μικρού ήρωα Ντεαμόντε Λοβ. Η προβολή βοήθησε πολύ τα παιδιά να κατανοήσουν τη δομή ενός άρθρου και τα στοιχεία που πρέπει να προσέχει ένας αρθρογράφος.

Προτρέψαμε τις ομάδες να δημιουργήσουν το δικό τους άρθρο ακολουθώντας τις παραπάνω οδηγίες. Υπήρξε μια ευτυχής συγκυρία. Την προηγούμενη εβδομάδα, επισκέφτηκε το σχολείο μας ένας παραολυμπιονίκης και μίλησε στα παιδιά. Για το λόγο αυτό ετοιμάστηκε από τον εφαρμοστή του σεναρίου ένα φύλλο εργασίας με τίτλο: «Γίνομαι δημοσιογράφος και γράφω για την ημέρα που επισκέφτηκε το σχολείο ο παραολυμπιονίκης Κος Αθανάσιος Τσιβίλης».⁴ Το φύλλο δόθηκε τυπωμένο στους μαθητές με σκοπό να ετοιμάσει ή κάθε ομάδα το δικό της άρθρο, το οποίο θα δημοσιεύαμε στην ιστοσελίδα του σχολείου. Ακολούθησε συζήτηση στις ομάδες και μια πρόχειρη καταγραφή του άρθρου τους. Τονίστηκε πως θα πρέπει να σχεδιάσουν πρώτα το άρθρο, να καταγράψουν πρόχειρα τα βασικά του στοιχεία κι έπειτα να το καθαρογράψουν. Η εργασία αυτή μεταφέρθηκε στο επόμενο δίωρο.

13η & 14η διδακτική ώρα

Δημιουργία ενός άρθρου σε εφημερίδα (εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια)

Στο δίωρο αυτό συνεχίστηκε η επεξεργασία του άρθρου, η οποία είχε ξεκινήσει το προηγούμενο δίωρο. Η ομάδες δούλεψαν στην τάξη τους. Αρχικά προβλήθηκαν ξανά τα [slides](#) για τη δημιουργία ενός άρθρου, τα οποία άρεσαν ιδιαίτερα και βοήθησαν τους μαθητές. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και ακολούθησε η επεξεργασία του άρθρου.

⁴ Βλ. φάκελο «Τεκμήρια».

Οι διαφάνειες συνέχιζαν να προβάλλονται στον βιντεοπροβολέα και ήταν στη διάθεση των ομάδων να τις ξαναεπεξεργαστούν.

Ακολούθησε συζήτηση στις ομάδες και η τελική καταγραφή του άρθρου τους. Στη συνέχεια, οι ομάδες διάβασαν το άρθρο τους και προσπαθήσαμε να το ενοποιήσουμε σε ένα κοινό άρθρο. Συγχρόνως με τη συζήτηση αυτή, ο εφαρμοστής του σεναρίου έγραφε τις προτάσεις των παιδιών στον επεξεργαστή κειμένου και η όλη διαδικασία προβαλλόταν στον βιντεοπροβολέα. Παράλληλα, γίνονταν και οι σχετικές διορθώσεις. Με τη διαδικασία αυτή οι μαθητές διαπίστωσαν από τη μια τα πλεονεκτήματα της γραφής σε επεξεργαστή κειμένου –πλεονεκτήματα που αφορούν τη διόρθωση του κειμένου– και από την άλλη διαπίστωσαν μια σημαντική διαφορά με τον προφορικό λόγο: πως η διαδικασία γραφής εμπεριέχει και τη διαδικασία βελτίωσής της, μέσα από τις συνεχείς διορθώσεις του γραπτού λόγου. Η τελική μορφή του άρθρου,⁵ αφού μελετήθηκε και διορθώθηκε στην ολομέλεια, δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα του σχολείου. Με τον τρόπο αυτό η παραγωγή

⁵ Φάκελος «Τεκμήρια»: «Ένας Τιτάνας σε καρτσάκι»

γραφτού λόγου απέκτησε νόημα για τους μαθητές, χωρίς να εξυπηρετεί μόνο τους στόχους μιας γλωσσικής διδασκαλίας. Τα παιδιά ανέλαβαν τον ρόλο του δημοσιογράφου, επεξεργάστηκαν τη δομή της αρθρογραφίας και δημοσίευσαν το δικό τους άρθρο, ξεπερνώντας τα όρια της τάξης.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δημιουργία θεατρικού δρώμενου

Οι μαθητές καλούνται να αναδιαρθρώσουν-οργανώσουν τις γνώσεις και εμπειρίες τους σχετικά με την αφήγηση, χρήση κατάλληλων χρόνων και συναισθημάτων. Η προσπάθεια επικεντρώνεται στο να αντιληφθούν και να κατανοήσουν οι μαθητές μέσα από το θεατρικό παιχνίδι και την υιοθέτηση συγκεκριμένων ρόλων αλλά και από τη συζήτηση και τον διάλογο, τα όποια συναισθήματα παρουσιάζονται καθώς και την ορθή χρήση των χρόνων που εμφανίζονται στο συγκεκριμένο σενάριο. Επίσης, πώς η χρήση συγκεκριμένων λέξεων αλλά και ο τόνος της φωνής προδίδει το ύφος του ομιλούντα.

Σχεδιάστε, δημιουργήστε και αναπαραστήστε ένα θεατρικό δρώμενο με θέμα μια καθημερινή ημέρα με τον/την αδελφό/-ή μου με βάση το κείμενο του μαθήματος σε συνδυασμό –παράλληλα– με την προώθηση της αυτενέργειας και πρωτοβουλίας των μαθητών, την ενίσχυση αυτοσχεδιασμού.

© bnipdesignstudio * www.ClipartOf.com/92519

Δημιουργία χρονογραμμής

Δημιουργήστε μια χρονογραμμή με τη χρήση του εργαλείου [timetoast](#) με βάση το κείμενο από το βιβλίο του Μάνου Κοντολέον και χρησιμοποιήστε τους κατάλληλους χρόνους καθώς εξελίσσεται η ιστορία μας. Ενδεικτικό παράδειγμα παρατίθεται περαιτέρω:

Κατασκευάστε τις χρονογραμμές σας, τις εκτυπώνετε και τις παρουσιάζετε στην τάξη

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο κύλησε χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και τα παιδιά ανταποκρίθηκαν στις προβλεπόμενες απαιτήσεις. Κατά την εφαρμογή του έγιναν μερικές τροποποιήσεις, για να προσαρμοστεί το σενάριο στις ανάγκες της τάξης. Δεν εφαρμόστηκαν το 4^ο, 6^ο, 7^ο, 8^ο και 9^ο δίωρο του συνταγμένου σεναρίου. Μέσα από τις δραστηριότητες του σεναρίου δόθηκε και η αφορμή να εμπλακούν τα παιδιά στον αυτοσχεδιασμό και στη δημιουργία ενός θεατρικού δρώμενου, με τη συνεργασία της εκπαιδευτικού της Θεατρικής Αγωγής. Η δραστηριότητα αυτή μετατέθηκε για αργότερα και στοχεύει στη οργάνωση των γνώσεων και εμπειριών των μαθητών, για να αφηγηθούν και να δραματοποιήσουν τη δική τους ιστορία με τη χρήση κατάλληλων χρόνων και συναισθημάτων. Από τον εφαρμοστή του σεναρίου δόθηκε ιδιαίτερη μέριμνα στη σύνταξη ενός άρθρου. Οι σχετικές οδηγίες που υπήρχαν στο σενάριο ήταν ιδιαίτερα κατατοπιστικές και δόθηκε η δυνατότητα να δημιουργηθούν δύο συντακτικές ομάδες, οι οποίες κατέγραψαν ένα αληθινό περιστατικό, την επίσκεψη του παραολυμπιονίκη. Στο τέλος όλη η τάξη διόρθωσε το τελικό άρθρο στον επεξεργαστή κειμένου και οι μαθητές ενεπλάκησαν σε διαδικασίες νέων γραμματισμών: παραγωγής, διόρθωσης και δημοσίευσης του γραπτού λόγου. Αντιλήφθηκαν πως μπορούν εύκολα, με τη βοήθεια ψηφιακών εργαλείων, να καταγράψουν, να διορθώσουν και να δημοσιεύσουν τα κείμενά τους. Έτσι η παραγωγή γραπτού λόγου απέκτησε νόημα και σκοπό, ξεπερνώντας τα όρια της τάξης.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Σ. 2006. *Παιδιά ,σχολεία και υπολογιστές. Προοπτικές, προβλήματα και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση.* Αθήνα: Gutenberg.

Cuban, L. 2001. *Oversold and Underused: Computers in the Classroom.* Cambridge, MA: Harvard University Press.

Κασιμάτη Κ., Σ. Φερεντίνος & Χ. Καλλιγιάς. 2002. Εισαγωγή καινοτομιών στη διδακτική πρακτική. Νέες τεχνολογίες και εκπαιδευτικοί. *Μέντορας* 6, 29-45.

Κουτσογιάννης, Δ. 2000. Γλωσσική αγωγή και διαδίκτυο: δυνατότητες και περιορισμοί. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα*, 234-244. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Koutsogiannis, D. 2004. Critical technoliteracy and “weak” languages. Στο *Doing literacy online: Teaching, learning and playing in an electronic world*, επιμ. I. Snyder & C. Beavis, 163-18. Cresskill, NJ: Hampton Press.

Koutsogiannis, D. & B. Mitsikopoulou. 2004. The Internet as a glocal discourse environment. *Language Learning & Technology* 8 (3), 83-89, <http://llt.msu.edu/vol8num3/koutsogiannis/default.html> [5.1.2011].

Κουτσογιάννης, Δ. 2005. Η πολυτροπική θεωρία της επικοινωνίας ως εργαλείο για την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Στο *Πρακτικά του Συνεδρίου «Εικόνα και Παιδί»*, επιμ. Ουρανία Σέμογλου, 621–632. Θεσσαλονίκη.

Κουτσογιάννης, Δ. 2009. Εκπαιδευτικό λογισμικό. http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/bibliographies/edu_soft/index.html

Κουτσογιάννης, Δ. 2001. Γλωσσική αγωγή: Νέες Τεχνολογίες. Στο *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*, επιμ. Α.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου, 275-280. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας..

Κόμης, Β. 2004. *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές χρήσεις των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Kress, G. 2003. *Literacy in the New Media Age*. Λονδίνο & NY: Routledge.

Lam, W. S. E. 2009. Multiliteracies on Instant Messaging in Negotiating Local, Translocal, and Transnational Affiliations: A Case of an Adolescent Immigrant. *Reading Research Quarterly* 44(4), 377–397.

Lewis, C. & B. Fabos. 2008. Instant Messanging, literacies, and social identities. Στο *Handbook of Research on New Literacies*, επιμ. J. Coiro, M. Knobel, C. Lnkshar & D. Leu, 1109-1159. New York: Lawrence Erlbaum.

Ντίνας, Κ. 2004. Γραμματισμός-Πολυγραμματισμοί και διαπολιτισμική γλωσσική διδασκαλία. Στο (Επιμ.), *Πρακτικά του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Πάτρας: Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*, επιμ. Π. Γεωργογιάννης, 193-206. Πάτρα: Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.

Ντίνας, Κ. 2011. Διδασκαλία της νέας ελληνικής και ΤΠΕ. Στην αδημοσίευτη συλλογή εκπαιδευτικών σεναρίων και δραστηριοτήτων.

Street, B. 2000. New Literacies in theory and practice: What are the implication for language in education? *Linguistics and Education* 10 (1), 1-24.

Χατζησαββίδης, Σ. 2005. Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: Νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας. Στο *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, επιμ. Κ. Μπαλάσκας & Κ. Αγγελάκος, 39-52. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζησαββίδης, Σ. 2009. Πολυγραμματισμοί και διδασκαλία της γλώσσας.

Χατζησαββίδης, Σ. 2003. Η διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στο πλαίσιο των πολυγραμματισμών. *Φιλολόγος* 113, 405-414.